

JÕELÄHTME VALLAVALITSUS

Lp Jaanus Tamkivi
Minister
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 TALLINN

Meie: 22.07.2010 nr 19-19/2265

Kaitse alla võtmise ettepanek

Aluseks võttes looduskaitseseaduse (LKS) § 8 lõiked 1 – 2 ning tuginedes Tallinna Ülikooli Matemaatika ja Loodusteaduste Instituudi assistendi Tõnu Ploompuu eksperthinnangule (lisa 1) teeme ettepaneku võtta kaitse alla Jõelähtme vallas Liivamäe külas ja Loo alevikus territoorium¹, kus paiknevad kaitsealuste taimede elupaigad ja väärtuslike koosluste elupaigatüübid. Kaitse kaitse-eesmärgiks on kaitsta EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpe – loopealsed (6280), liigirikkad madalsood (7230), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210) ja niiskuslembeline kõrgroostu (6430) ning II kategooria liikide – aasnelk (*Dianthus superbus*) ja hanepaju (*Salix repens*), III kategooria liikide – kuuskjalg (*Pedicularis sceptrum-carolinum*) ja kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*) elupaiku. LKS § 4 lõike 1 punktides 1 – 5 toodud kaitstava loodusobjekti valiku ja kaitsekorra jätame Keskkonnaministeeriumi otsustada.

Nimetatud ala on vajalik kaitse alla võtta, kuna sellel kasvab elujõuline (20 000 – 60 000 taimepuhmast) II kategooria kaitsealune taimeliik **aasnelk (*Dianthus superbus*)**. Tegemist on liigi Põhja-Eesti metapopulatsiooni (rassi) tuumala osaga. Umbes 10 hektaril ala idaosas on liik arvukas, umbes 7 hektaril lõuna- ja lääneosas keskmise ohtrusega. Üksikuid taimi esineb hajusalt väiksemates ja vähemsobivates kohtades. Oluline on märkida, et Tallinnast ida pool on liik peaaegu hävinud või esineb väikeste jäänukpopulatsioonidena Lasnamäest Rebalani asunud loopealsetel – hinnanguliselt 1/3 kunagisest kasvualast. Liigi hävinemine konkreetsetes kasvukohas tähendaks tugevalt fragmenteeritud kasvukohtade osatähtsuse suurenemist ligi pooleni Tallinnast ida pool asuval liigi levialal. Liik on arvestatava kinnisvaraarendusest tingitud surve all ka Tallinnast lääne pool. Lääne-Eesti kasvualad on rassist väiksemad ja hajutatamad, ohustatud eelkõige elupaikade metsastumisest. Samuti kasvab alal hanepaju ja hundipaju (*Salix rosmarinifolia*) segakooslus, domineerib hundipaju, on hübriide kuid esineb ka puhta liigina II kategooria kaitsealune taimeliik **hanepaju (*Salix repens*)**. Hanepaju domineerimisega kooslusi võib leida vaid saarte läänerannikult vähestest kohtadest, üksikute hanepajudega hundipaju domineerimisega kooslusi kohtab ka mandri lääne- ja loodeosas. Tegemist on ühe idapoolseima üksikute hanepajudega hundipaju domineerimisega koosluse leiukohaga. Alal kasvab ka III kategooria kaitsealune taimeliik **kuuskjalg (*Pedicularis sceptrum-carolinum*)**, mida Eestis esineb suhteliselt harva. Seejuures elupaikade ja leiukohtade hulk Eestis on vähenenud. Samuti leidub alal III kategooria kaitsealune taimeliik **kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza***

¹ Ala asub Tallinn – Narva maantee (T-1 Tallinn-Narva/Liivamäe küla – 24504:003:0547), Loo tee (T-11110 Nehatu-Loo-Lagedi/Nehatu küla - 24504:002:0221), Loo aleviku ja Liivamäe küla hoonestatud alade vahelisel alal.

incarnata). Alal paiknevad ka kaitsmist vajavad Euroopa Liidu Loodusdirektiivist tulenevalt kogu Euroopa ulatuses väärtuslikud elupaigatüübid **loopealsed (6280)**, **liigirikkad madalsood (7230)**, **kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210)** ja **niiskuslembeline kõrgrohu** (6430).

Kaitse alla võetava territooriumi täpsustamiseks on vajalik piirkonnas läbi viia täiendavad välitööd, kuna ülalnimetatud liikide ja elupaigatüüpide levik on eeldatavalt laiem Tõnu Ploompuu eksperthinnangus käsitletud alast.

Kaitse alla võtmisega ja kaitse korraldamisega seotud kulutuste hinnangut ei ole võimalik käesoleval juhul esitada, kuna need sõltuvad täiendavate ekspertiiside hulgast ja mahust, mida Keskkonnaministeerium peab vajalikuks tellida ning kaitse korraldamiseks planeeritavate tööde mahust. Viimane oleneb kaitstava loodusobjekti ja kaitsekorra valikust. Käesoleval juhul jätame nii kaitstava loodusobjekti valiku kui ka kaitsekorra Keskkonnaministeeriumi otsustada.

Lugupidamisega

Andrus Umboja
Vallavanem

Lisa: 1. Tallinna Ülikooli Matemaatika ja Loodusteaduste Instituudi assistendi Tõnu Ploompuu eksperthinnang